

Stalni odbor za razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima

U Zagrebu, 21. svibnja 2019.

**Zapisnik
Konstituirajuće sjednice
Stalnog odbora za razvoj i održavanje
Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima**

Konstituirajuća sjednica Stalnog odbora za razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima (SO) 17. svibnja 2019.

- Prisutni članovi SO:* Tanja Buzina, Elia Ekinović Micak, Snježana Ivanović, Melina Lučić, Vida Pavliček, Mirna Willer, Ana Barbarić
- Ostali prisutni:* Tinka Katić, Ana Vukadin (urednica), Kristina Feldvari (u zamjenu za K. Petr Balog)
- Ispričan članovi SO:* Snježana Radovanlija Mileusnić, Jelena Balog Vojak, Dijana Machala, Vlasta Krklec, Kornelija Petr Balog

Za sjednicu je predložen sljedeći Dnevni red:

1. Prihvatanje Dnevnog reda.
2. Konstituiranje Stalnog odbora.
3. Izvještaj o stanju aktivnosti prema Zapisniku 26. sastanka Stručnog odbora za izradu nacionalnog pravilnika za katalogizaciju.
4. Plan rada Stalnog odbora.
5. Datum i mjesto idućeg sastanka.

Ad 1

Dnevni red je jednoglasno prihvaćen.

Ad 2

Utvrđeno je da se pozivu na konstituirajuću sjednicu SO odazvalo 7 od 12 predloženih članica SO čime je SO konstituiran.

ZAKLJUČAK 1:

Prisute članice jednoglasno su donijele odluku da će predsjednica SO biti MIRNA WILLER, a njezina zamjenica TANJA BUZINA.

ZAKLJUČAK 2:

Temeljem Ugovora o objavljivanju (sunakladništvu), razvoju i održavanju te osiguranju dostupnosti pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima, koji su Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Hrvatski državni arhiv i Muzejski dokumentacijski centar sklopili 11. ožujka 2019., izrađen je prijedlog Poslovnika o radu Stalnog odbora za razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima. Nakon rasprave, Poslovnik je usvojen uz sljedeće izmjene:

- u skladu sa stavkom 2. Članka 1, u Članku 4, umjesto riječi 'urednica', stavlja se riječ 'urednik' i briše ime urednika Pravilnika

- stavak 2, alineja 1 u Članku 5 mijenja se i glasi:

„- izrada strateškog plana razvoja, održavanja i edukacije za primjenu Pravilnika,“

- stavak 2, alineja 4 u Članku 5 mijenja se i glasi:

„- praćenje, analiza i primjena novih međunarodnih normi i inicijativa na području opisa i pristupa građi u knjižnicama, arhivima i muzejima.“

ZAKLJUČAK 3:

Izmijenjen i dopunjen Poslovnik dostavit će se nakladnicima na uvid i odobrenje.

Aktivnost 1/19: dostaviti prijedlog Poslovnika SO nakladnicima; predsjednica SO; odmah

ZAKLJUČAK 4:

U skladu s Poslovnikom, SO može za pojedine teme osnivati radne grupe. Članovi SO mogu također unutar svojih ustanova ili zajednica osnivati radne grupe, npr. za čitanje i komentiranje dovršenih poglavlja, predlaganje novih elemenata opisa.

Ad 3

Uvodno, T. Katić predstavila je dosadašnji rad na Pravilniku.

Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima razvijao se u okviru Programa „Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju“. Pripreme na programu su započele 2013., službeno odvijanje Programa od 2014., dok se dovršetak planira u 2019. Nositelj je programa Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, a suradne su ustanove Hrvatsko knjižničarsko društvo, Hrvatski državni arhiv, Muzejski dokumentacijski centar, Muzej za umjetnost i obrt, Hrvatski prirodoslovni muzej, Odjel za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru, Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Cilj je programa izraditi nacionalni pravilnik za opis i pristup građi u AKM zajednici koji će se temeljiti na nacionalnoj tradiciji i praksi te uskladiti s novim međunarodnim načelima, standardima i konceptualnim modelima svih triju zajednica. Projektna dokumentacija dostupna je na mrežnim stranicama Nacionalne i sveučilišne knjižnice, <http://npk.nsk.hr/>, na koju se upućuje i s mrežnih stranica Muzejskog dokumentacijskog centra (<http://www.mdc.hr/hr/muzeji/projekti/nacionalni-pravilnik-za-katalogizaciju/>) i Hrvatskog državnog arhiva (<http://www.arhiv.hr/hr-hr/Projekti-i-aktivnosti/Nacionalni-pravilnik-za-katalogizaciju>). Rad se financirao sredstvima suradnih ustanova i Ministarstva kulture u okviru Poziva za javne potrebe u kulturi. Godine 2014. Ministarstvo kulture dodijelilo je 50.000,00 kn, a za 2015. 100.000,00 (50.000,00 dodijelilo je Hrvatsko knjižnično vijeće, a 50.000,00 Hrvatsko arhivsko vijeće). Za 2016. Ministarstvo kulture nije dodijelilo sredstva što je usporilo rad na programu i uzrokovalo njegovo prolongiranje u 2017. U 2017. Ministarstvo kulture financiralo je program s 50.000,00 kn, a u 2018. i 2019. sa po 70.000,00 kn. Do kraja 2018. suradne ustanove su, kroz plaće svojih djelatnika i financiranje njihova sudjelovanja na stručnim skupovima, ukupno utrošile 2.476.354,00 kn. Od ukupno 13 poglavlja do kraja 2018. u cijelosti je dovršeno 7 poglavlja i Uvod te nacrti 3 poglavlja i 6 dodataka (Referentni izvori, Kratice, Transliteracijske/transkripcijske sheme, Tezaurus vrsta odgovornosti, mapiranje Pravilnika u: formate UNIMARC, MARC 21, CDWA, Spectrum, *Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije* (u izradi), ISAD(G) i ISAAR(CPF) i Pojmovnik). Radna verzija Pravilnika, izrađena u za tu svrhu razvijenoj web aplikaciji, objavljena je na mrežnim stranicama Nacionalne i sveučilišne

knjižnice, <http://nkp.nsk.hr/>. Pravilniku te pratećim sadržajima vezanim za njegovu primjenu pristupati će se kroz portal www.kam.hr. Uz izradu pravila te razvoj web aplikacije i portala, osobita se pozornost posvetila promociji Pravilnika te, što je osobito važno za njegovu aproprijaciju, edukaciji edukatora za njegovu primjenu u čitavoj korisničkoj zajednici. Naime, u okviru Centra za stalno stručno usavršavanje pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, održan je 2018. tečaj koji je obuhvatio 8 tematskih radionica za kataložni opis različitih vrsta građe prema novom Pravilniku, a pohađalo ga je ukupno 189 polaznika.

Izvještaj o obavljenim aktivnostima prema Zapisniku 26. sastanka Stručnog odbora za izradu NPK od 29.-31. siječnja 2019. podnijela je M. Willer. Budući da je to bio i posljednji sastanak Stručnog odbora, neobavljene aktivnosti **prenesene** su u tablicu stanja aktivnosti Stalnog odbora za razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima.

Aktivnost: 7/15: Obavljeno po završetku projekta.

Aktivnost 34/15: Odgođeno: listopad 2019.; preneseno **2/19**.

Aktivnost 28/16: Odgođeno: prosinac 2019.; preneseno **3/19**.

Aktivnost 8/17: Odgođeno; srpanj 2019.; preneseno **4/19**.

Aktivnost 3/18: Djelomično obavljeno; preneseno **5/19**; predstavnice arhivske zajednice dostaviti prijedlog redaktora za arhivski opis; odmah.

Aktivnost 4/18: Obavljeno; mrežna stranica projekta osuvremenjena po završetku projekta.

Aktivnost 7/18: Po objavi Pravilnika; preneseno **6/19**.

Aktivnost 8/18: Odgođeno; preneseno **7/19**: osnovati radnu grupu i odrediti zadaće za izradu popisa usvojenih naslova za hrvatska anonimna i povijesna djela; cijeli SO; odmah.

Aktivnost 11/18: Zaključeno; po objavljivanju Pravilnika; staviti u Plan rada Stalnog odbora u 2020.

Aktivnost 12/18: Obavljeno; mrežna stranica projekta osuvremenjena po završetku projekta; stavljeno u Plan rada Stalnog odbora.

Aktivnost 13/18: Obavljeno.

Aktivnost 14/18: Obavljeno; nastaviti s aktivnosti; preneseno **8/19**: zadužene predsjednica SO i urednica; 2019.

Aktivnost 15/18: Obavljeno: dogovoren kôd: kam; preneseno **9/19**: objaviti kôd za Pravilnik; zadužen SO; odmah.

Aktivnost 16/18: Preneseno **10/19**.

Aktivnost 17/18: Preneseno **11/19**.

Aktivnost 1/19: Obavljeno.

Aktivnost 2/19: Preneseno **12/19**.

ZAKLJUČAK 5:

Objaviti Zapisnik Konstituirajuće sjednice SO i dokument Stručni odbor za izradu nacionalnoga pravilnika za katalogizaciju: stanje aktivnosti 17. svibnja 2019. na mrežnoj stranici projekta.

Ad 4

Na temelju *Plana rada Stručnog odbora za izradu nacionalnog pravilnika za katalogizaciju: 2019.*, usvojenog na 26. sastanku Stručnog odbora 29.-31. siječnja 2019., predložen je i usvojen *Plan rada Stalnog odbora za razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima: 2019.* (u prilogu Zapisnika).

Aktivnost 13/19: Uputiti prijedlog dopune *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije* u odnosu na NPK; SO; po objavi e-savjetovanja.

U skladu s Člankom 9 *Ugovora o objavljivanju (sunakladništvu), razvoju i održavanju te osiguranju dostupnosti pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima*, nakladnici se „obvezuju da će od 2020. nadalje osiguravati sredstva za rad Stalnog odbora ... u skladu sa sredstvima osiguranim za tu namjenu“. Stoga se u svrhu izrade financijskog plana nakladnika predlaže okvirni Plan rada Stalnog odbora u 2020.:

Pravila

- Dorada pravila prema primjedbama recenzenata (travanj 2020.).

Izrada dodataka

- Sintaksa i interpunkcija prema Međunarodnom standardnom bibliografskom opisu (ISBD),
- Usvojeni naslovi za hrvatska anonimna i povijesna djela,
- Cjeloviti primjeri i
- Popis elemenata podataka i odnosa za njihovo objavljivanje kao povezanih otvorenih podataka (linked open data) u imenskom prostoru.

Objavljivanje

- Standardna verziju Pravilnika objavit će se po završetku recenzentskog postupka i usvajanja dodataka.

Edukacija za primjenu Pravilnika

- Predložiti Programskom odboru CSSU održavanje trećeg ciklusa *Tečaja za osposobljavanje za primjenu „Pravilnika za opis i pristup građi u arhivima, knjižnicama i muzejima“: edukacija edukatora* u 2020. s naglaskom na implementaciji pravilnika u AKM informacijskim sustavima.
- Izraditi program edukacije u okviru NSK, HDA i MDC.

Komunikacija i diseminacija rezultata

- Održavanje portala www.kam.hr.
- Primjena Pravilnika za pojedine vrste građe i implementiranje Pravilnika u AKM informacijskim sustavima, ponajprije sudjelovanjem na relevantnim skupovima.

Održavanje i razvoj web aplikacije za online izdanje Pravilnika

- Povezivanje elemenata Pravilnika s elementima objavljenim u registru imenskog prostora za povezane otvorene podatke.
- Povezivanje Pravilnika s AKM informacijskim sustavima (izrada specifikacija, smjernica itd.).

ZAKLJUČAK 6:

Okvirni Plan rada Stalnog odbora u 2020. trebao bi poslužiti nakladnicima za planiranje financiranja razvoja i održavanja Pravilnika u okviru njihove redovne djelatnosti i/ili putem Poziva za javne potrebe u kulturi.

Aktivnost 14/19: uputiti nakladnicima okvirni Plan rada Stalnog odbora u 2020. s prijedlogom troškova; SO; lipanj 2019.

Ad 5

Idući sastanak održat će se u rujnu 2019.

Zapisnik sastavila:

dr. sc. Mirna Willer, red. prof. u miru

Prilozi:

- Ugovor o objavljivanju (sunakladništvu), razvoju i održavanju te osiguranju dostupnosti Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima
- Poslovnik o radu Stalnog odbora za razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima: prijedlog
- Stručni odbor za izradu nacionalnoga pravilnika za katalogizaciju: stanje aktivnosti 17. svibnja 2019.
- Stalni odbor za razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima: stanje aktivnosti 17. svibnja 2019.
- Plan rada Stalnog odbora za razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima: 2019.
- Plan rada Stalnog odbora za razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima: 2020.